

Maszynista

831104

Inna nazwa zawodu: nie występują

Zadania i czynności

Maszynista obsługuje lokomotywy lub zespoły trakcyjne w jazdach pociągowych, manewrowych i roboczych.

Maszynista może prowadzić lokomotywy pociągów pasażerskich lub towarowych w obsadzie jednoosobowej lub w dwuosobowej z pomocnikiem. Elektryczne zespoły trakcyjne (tzw. jednostki elektryczne) prowadzi w obsadzie jednoosobowej.

Maszynista jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo ruchu pociągów i manewrów, tj. za bezpieczeństwo podróży, taboru, ładunków i współpracowników. Odpowiada również za punktualną jazdę zgodną z rozkładem jazdy.

Pracę maszynisty koordynuje dyspozytor lokomotywowni u którego zgłasza się rozpoczynając pracę i któremu po skończeniu służby zdaje wykaz pracy i taśmę z szybkościomierza rejestrującą czas pracy, szybkość, hamowania, obsługę czuwaka. Prowadząc pociąg maszynista dostosowuje szybkość do przepisów kolejowych, rozkładu jazdy i warunków trasy. W czasie jazdy uważnie obserwuje szlak kolejowy i reaguje na wszelkie sygnały podawane na tarczach, semaforach i sygnały ręczne; analizuje sytuację na trasie w celu wyeliminowania zagrożeń. Jednocześnie obsługuje pulpity sterownicze obserwując wskazania szybkościomierza, wskaźniki manometrów, amperomierzy i woltomierzy.

Maszynista prowadzący elektryczny zespół trakcyjny otwiera i zamyka drzwi podczas postoju na stacji. W obsadzie jednoosobowej stosowany jest czuwak, który maszynista co 50 sekund musi skasować, gdyż w przeciwnym razie pociąg zostanie zahamowany. Oprócz czuwaka maszynista obsługuje inne urządzenie zabezpieczające, a mianowicie samoczynne hamowanie pociągu (SHP).

SHP uruchamiane jest przez elektromagnes umieszczony na szynie i jeżeli nie zostanie skasowane to zatrzymuje pociąg.

W czasie prowadzenia pociągów towarowych z maszynistą bardzo często pracuje pomocnik, który sam nie może obsługiwać lokomotywy, a którego zadaniem jest obserwacja szlaku i sygnałów. Po zestawieniu pociągu pomocnik dopina lokomotywę do wagonów i zawiesza sygnały końcowe na pociągu oraz sprawdza czy pod wagonami manewrowi nie pozostawili płozów hamulcowych.

Na stacji docelowej pomocnik odłącza lokomotywę i zdejmuje sygnały końcowe z ostatniego wagonu.

Do zadań pomocnika należy przeprowadzenie oględzin technicznych lokomotywy oraz sprawdzenie stanu paliwa, oleju i piasku.

Maszyniści pracują także na lokomotywach manewrowych przeprowadzając rozrząd wagonów na stacjach i obsługując bocznice.

Służba drogowa PKP zatrudnia maszynistów do prowadzenia pociągów roboczych i lekkich pojazdów kolejowych (drezyn motorowych) używanych do naprawy, utrzymania i budowy torów.